OANA PLAIU INGE JOSE SMELIK

Pași spre independență pentru copiii cu CES

Editura Taida
Succesul tău începe cu noi!

OANA PLAIU INGE JOSE SMELIK

Pași spre independență pentru copiii cu CES

Editura TAIDA
Iași, 2020

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PLAIU, OANA

Paşi spre independenţă pentru copiii cu CES/
Oana Plaiu şi Inge Jose Smelik. - Iaşi : Editura Taida, 2020
ISBN 978-606-514-553-5

I. Smelik, Inge Jose
37

CUVÂNT ÎNAINTE

Evaluarea este un **proces complex, continuu și dinamic**, realizat cu scopul de a cunoaște în profunzime și de **a estima din punct de vedere cantitativ și calitativ particularitățile dezvoltării, limitele și potențialul** copilului/elevului cu CES.

Evaluarea **este o parte dintr-un proces și nu un demers ulterior și exterior diverselor tipuri de intervenții:** educaționale, de protecție, de tratament și recuperare etc. Demersul evaluativ nu se rezumă la o activitate constatativă, ci investighează potențialul de dezvoltare și învățare al copilului cu CES și sugerează programe ameliorativ-formative pe anumite paliere de dezvoltare.

Obiectivele evaluării copilului cu CES sunt:

- Identificarea potențialului și a performanțelor actuale ale copilului;
- Stabilirea cerințelor educative speciale ale copilului cu dizabilități;
- Stabilirea celor mai potrivite servicii de terapie, educație și recuperare în funcție de nevoile specifice ale copilului;
- Acordarea drepturilor și serviciilor necesare, potrivit legislației în vigoare;
- Organizarea mediul școlar prin realizarea adaptărilor necesare;
- Determinarea parametrilor programului de intervenție individualizată;
- Sprijinirea pregătirii copilului pentru integrarea socială, autonomie personală;
- Stabilirea progreselor efectuate în recuperare, educație;
- Evaluarea eficienței serviciilor, strategiilor, metodelor și procedurilor utilizate;
- Identificarea soluțiilor pentru ameliorarea acestora.

Pentru realizarea unei evaluări corecte a copilului cu CES trebuie să se respecte următoarele principii:

- ➲ Evaluarea trebuie să fie subordonată **INTERESULUI SUPERIOR** al copilului în vederea creșterii nivelului de implicare activă în planul vieții individuale și sociale a acestuia;
- ➲ Evaluarea trebuie axată pe **POTENŢIALUL** real de dezvoltare a copilului;
- ➲ Evaluarea necesită o abordare **COMPLEXĂ** și **COMPLETĂ** a elementelor relevante (sănătate biopsihică, nivel de instrucție și educație, grad de adaptare psiho-socială, situație economică ş.a.) precum și a interacțiunii dintre acestea;
- ➲ Evaluarea trebuie să fie **UNITARĂ**, să urmărească și să opereze cu aceleași obiective, criterii, metodologii, pentru toți copiii;
- ➲ Evaluarea trebuie să aibă un caracter **MULTIDIMENSIONAL,** altfel spus să determine nivelul actual de dezvoltare, pentru a oferi un prognostic și recomandări privind dezvoltarea viitoare a copilului, în integralitatea sa;
- ➲ Evaluarea presupune o **MUNCĂ ÎN ECHIPĂ**, cu participarea activă și responsabilizarea tuturor specialiștilor implicați (psihologi, medici, educatori, asistenți sociali, logopezi și, bineînțeles, pedagogi de recuperare);
- ➲ Evaluarea se bazează pe un **PARTENERIAT** autentic cu beneficiarii direcți ai acestei activități: copilul și persoanele care îl au în ocrotire;
- ➲ Evaluarea presupune **colectarea de informații cât mai complete, interpretarea de date, punerea și rezolvarea de problem**e în scopul orientării deciziei și intervenției.
- ➲ Evaluarea **stabilește elementele pozitive din dezvoltarea copilului cu CES**, ca punct de plecare în activitatea de recuperare (reabilitare).

Vă prezentăm, în acest context a abordării demersului educațional terapeutic diferențiat și individualizat, materialul elaborat de specialiști de la Școala Gimnazială Specială Pașcani și Fundația Ancora Salvării, care constă într-un set de grile sintetice de evaluare a nivelului de achiziții a elevilor cu deficiențe mintale și/sau asociate pe anumite domenii de dezvoltare, în format digital.
Aceste grile ghidează intervenția terapeutică și recuperatorie a specialiștilor, a cadrelor didactice și a părinților pentru a dezvolta la copilul cu nevoi speciale un grad de independență și autonomie personală pentru adaptarea la mediu, pentru integrarea în diferite forme de profesionalizare și muncă.

Pentru specialiști și cei interesați de dezvoltarea abilităților de viață independentă a copilului cu cerințe educative speciale, aplicarea acestor grile se cuantifică în identificarea nivelul de achiziții al copilului pe diferite domenii de interes la care face referire fiecare grilă în parte, și constituie, de asemenea, și un punct de plecare pentru viitorul demers terapeutic-recuperator.

Setul de grile vizează nouăsprezece arii de interes, precum: atitudine față de învățare, autonomie, citire, competență socială, dezvoltare emoțională, dezvoltarea jocului, dezvoltarea senzorială și motorie, educație artistică (actorie), educație fizică, expresie grafică și plastică, limbaj în scris, limbaj verbal, matematica, muzică, natura, orientare în spațiu, orientare temporală, pregătire pentru muncă, nivel de utilizare mass-media, corelate cu discipline și programe școlare din învățământul special, respectiv terapia educațională complexă și integrată, și cu experiențe din viața reală, de zi cu zi, și au ca scop final formarea și exersarea unor abilități de viață independentă a elevului cu nevoi speciale.

Fiecare arie de interes este structurată pe competențe, fiecare competență pe nivele de dezvoltare raportate la clasele școlare, fiecare nivel pe itemi – achiziții.

O notă aparte a grilelor constă în construirea acestora cu un codaj al culorilor (verde – indică dacă elevul realizează itemul independent; roșu – indică dacă elevul nu realizează itemul sau îl realizează parțial, cu sprijin; galben - indică dacă elevul nu realizează itemul din cauza dizabilității/ domiciliului/ lipsei materialelor adaptate etc) care facilitează identificarea rapidă a punctelor slabe ale elevului. Roșu atenționează profesorul, terapeutul, părintele că trebuie să gândească/regândească strategii variate de intervenție pentru ca acel copil să dobândească achiziția respectivă și îi indică în ce direcție se va face următoarea intervenție. Galbenul obligă la adaptare, la reflecție pentru a identifica cea mai potrivită modalitate de adaptare a mediului, materialului, mijloacelor, activităților, la particularitățile psiho-individuale ale copilului prin care acesta va putea atinge comportamentul dorit. Fiind prezentate în format digital, prin codul de culori, utilizatorul va avea permanent un scan real al nivelului de dezvoltare al copilului.

Ideea centrală a materialului este că intervenția terapeutică și de dobândire a comportamentelor se va face cu intervenție constantă, maniere diferite de realizare de la copil la copil și în ritmul de învățare și de achiziție a comportamentelor dorite/vizate la fiecare copil în parte.

Copilul cu nevoi speciale este unic și pentru fiecare comportament dobândit trebuie să construim situații de învățare care se corelează cu particularitățile psiho-individuale ale acestuia. Este important să identificăm potențialul lui de dezvoltare și să-l dezvoltăm la capacitate maximă.

Gabriela RAUS, inspector școlar pentru învățământ special, Inspectoratul Școlar Județean Iași

CAPITOLUL I : REPERE PENTRU UTILIZAREA GRILELOR SINTETICE DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE A ELEVILOR CU CES

Materialul propus este rezultat al proiectului cu același nume, „Pași spre independență pentru copiii cu CES", care a avut ca **scop** *Realizarea și punerea la dispoziție specialiștilor, cadrelor didactice și părinților a unui set de grile sintetice de evaluare și monitorizare a nivelului de achiziții la elevii cu deficiențe mintale și/sau deficiențe asociate din învățământ special și special integrat, în formă digitală.*

Grilele propuse facilitează observarea cu ușurință a nivelului de achiziții a elevului, a progreselor făcute și a ce urmează a se lucra în intervenția individuală, respectându-se ritmul personal de dezvoltare.

Setul de grile este conceput după un model din Olanda și este direcționat pe un mod de învățare care conduce spre o viață de adult cât mai independent și activ.

Conținutul setului de grile:

Fiecare grilă sintetică este în mare parte realizată și prin raportare la programele școlare pentru terapii educaționale complexe și integrate pentru elevii din învățământul special, și la activitățile specifice de sprijin pentru elevii din învățământul special integrat, dar și la experiențele de zi cu zi din viața reală.

Grilele ating următoarele arii de interes:

1) Atitudine față de învățare
2) Autonomie
3) Citire

4) Competență socială
5) Dezvoltare emoțională
6) Dezvoltarea jocului
7) Dezvoltarea senzorială și motorie
8) Educație artistică (actorie)
9) Educație fizică
10) Expresie grafică și plastică
11) Limbaj în scris
12) Limbaj verbal
13) Matematica
14) Muzică
15) Natura
16) Orientare în spațiu
17) Orientare temporală
18) Pregătire pentru muncă
19) Utilizarea mass-media

Fiecare arie de interes este structurată în:

- Competențe generale/Abilități de viață independentă (1, 2 etc)
- Competențe specifice (1.1., 1.2. etc)
- Nivele de dezvoltare (1-12)
- Itemi/achiziții pentru fiecare nivel (..1), 2) etc)

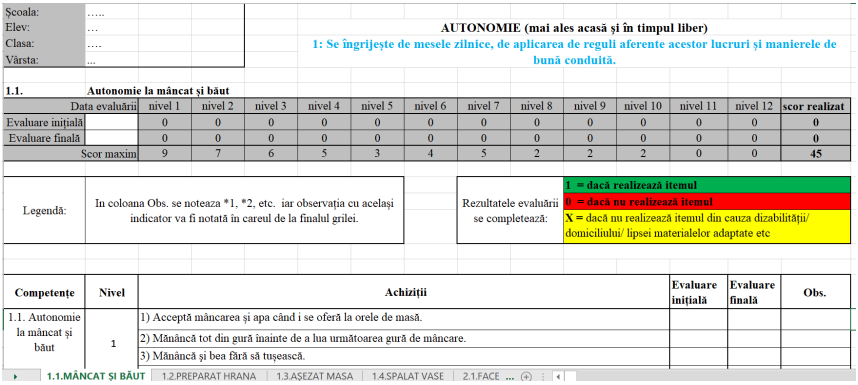

Școala:	…..
Elev:	…
Clasa:	….
Vârsta:	…

AUTONOMIE (mai ales acasă şi în timpul liber)

1: Se îngrijește de mesele zilnice, de aplicarea de reguli aferente acestor lucruri și manierele de bună conduită.

1.1. Autonomie la mâncat şi băut

Data evaluării	nivel 1	nivel 2	nivel 3	nivel 4	nivel 5	nivel 6	nivel 7	nivel 8	nivel 9	nivel 10	nivel 11	nivel 12	scor realizat
Evaluare inițială	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Evaluare finală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Scor maxim	9	7	6	5	3	4	5	2	2	2	0	0	**45**

Legendă:	In coloana Obs. se noteaza *1, *2, etc. iar observația cu același indicator va fi notată în careul de la finalul grilei.

Rezultatele evaluării se completează:	**1 = dacă realizează itemul** **0 = dacă nu realizează itemul** **X =** dacă nu realizează itemul din cauza dizabilității/ domiciliului/ lipsei materialelor adaptate etc

Competențe	Nivel	Achiziții	Evaluare inițială	Evaluare finală	Obs.
1.1. Autonomie la mâncat şi băut	1	1) Acceptă mâncarea şi apa când i se oferă la orele de masă.			
		2) Mănâncă tot din gură înainte de a lua următoarea gură de mâncare.			
		3) Mănâncă şi bea fără să tușească.			

1.1.MÂNCAT ŞI BĂUT | 1.2.PREPARAT HRANA | 1.3.AŞEZAT MASA | 1.4.SPALAT VASE | 2.1.FACE …

Notă: Lipsa itemilor la nivelele de început sau final din unele grile înseamnă că achizițiile încep să se realizeze/acumuleze mai târziu decât clasele de debut sau se finalizează mai devreme decât clasa a X-a.

Competențe	Nivel	Achiziții	Evaluare inițială	Evaluare finală	Obs.
5.1. Reacționează la boală, mici răniri și accidente	1	/			
	2	/			
	3	1) Cere singur un plasture sau o altă intervenție medicală mică/simplă.			
	4	1) Cere singur un plasture sau o altă intervenție medicală mică pentru un coleg.			
		2) Indică unde îl doare, când e bolnav.			
	5	1) Rămâne calm la accidente mici.			
		2) Inidcă ce simte când e bolnav.			
	6	1) Solicită să meargă la medic când are o rană.			
		2) Cere ajutor în caz de accident la cei din jur.			
	7	1) Enumeră funcțiile unui termometru de corp.			
		2) Știe că unii colegi trebuie să ia medicamente pentru a deveni sănătoși.			
	8	1) Își lipește un plasture pe o rană mică.			
		2) Tratează cu grija rănile mici sângerânde.			
		3) Ține cont de programul de luare a medicamentelor.			
		4) Atenționează direct persoana potrivită (adulții responsabili din mediul său) la accidente (mici).			
		5) La accidente (mici), relatează pe scurt ce s-a întâmplat persoanei respective.			
	9	1) Lipește altei persoane un plasture pe o rană mică.			
		2) Este atent singur să-și ia medicamentele la timp.			

... | 4.1.CURĂȚENIE ȘI MOBILARE | 4.2.MOBILAREA CAMEREI | **5.1.REACȚIE LA BOALĂ** | 6.1.CIRCUMST ...

9	1) Își ia o cantitate potrivită de mâncare dintr-o oală.			
	2) Utilizează un șervețel și înțelege de ce trebuie să facă acest lucru.			
10	1) Decojește cu cuțitul zimțat un măr, castravete (cuțit special, mai usor de utilizat de care nu poti răni).			
	2) Este atent când ia din oală sau alt recipient cu mâncare să rămână suficient și pentru ceilalți care trebuie să mănânce.			
11	/			
12	/			

Modul de utilizare:

Se alege aria de interes în care se dorește a se evalua elevul (Exemplu: Autonomie) și competența generală/ abilitatea de viață. (Exemplu: Se îngrijește de mesele zilnice,.....)

Competența generală vizează una sau mai multe competențe specifice (1.1. Autonomie la mâncat și băut, etc).

Pentru fiecare competență specifică sunt itemi de atins, distribuiți pe 12 nivele: 1 și 2 sunt echivalentul învățământului preșcolar și respectiv clasei 0, nivelele 3 – 12 sunt echivalente claselor I – X.

Parcurgând în evaluare, cursiv, fiecare nivel, respectiv fiecare item, se constată la ce nivel este copilul comparativ cu nivelul clasei la care este înscris și pașii care se cer urmați în intervenție.

Sunt evaluate achizițiile nivelului echivalent clasei în care se află elevul și nivelele anterioare, dacă nu sunt evaluate deja în anii trecuți. Dacă grila este parțial completată, obiectivele de lucru următoare sunt cele scorate cu 0 (nu realizează itemul) și cu X (nu realizează itemul din cauza dizabilității / domiciliului / lipsei materialelor adaptate etc).

1.1. Autonomie la mâncat și băut

Data evaluării	nivel 1	nivel 2	nivel 3	nivel 4	nivel 5	nivel 6	nivel 7	nivel 8	nivel 9	nivel 10	nivel 11	nivel 12	scor realizat
Evaluare inițială	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Evaluare finală	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
Scor maxim	9	7	6	5	3	4	5	2	2	2	0	0	**45**

Legendă:	In coloana Obs. se noteaza *1, *2, etc. iar observația cu același indicator va fi notată în careul de la finalul grilei.

Rezultatele evaluării se completează:	**1 = dacă realizează itemul**
	0 = dacă nu realizează itemul
	X = dacă nu realizează itemul din cauza dizabilității/ domiciliului/ lipsei materialelor adaptate etc

Competențe	Nivel	Achiziții	Evaluare inițială	Evaluare finală	Obs.
1.1. Autonomie la mâncat și băut	1	1) Acceptă mâncarea și apa când i se oferă la orele de masă.	1		
		2) Mănâncă tot din gură înainte de a lua următoarea gură de mâncare.	1		
		3) Mănâncă și bea fără să țușească.	0		
		4) Indică faptul că îi este foame sau sete.	0		
		5) Bea singur dinți-o cană cu capac specială pentru copii mici.	0	1	
		6) Își ia singur farfuria și cana din dulap etc.	x		*1
		7) Diferențiază acțiunile mușcat, băut, înghițit și însușirile fierbinte, cald, rece.	x		*2
		8) Diferențiază însușirile fierbinte, cald, rece.	x	1	*3
		9) Stă 5 minute liniștit și drept în scaun în timpul mesei.	1		
		10) Mănâncă fiecare cu ceva înghițit.			

1.1.MÂNCAT ȘI BĂUT | 1.2.PREPARAT HRANA | 1.3.AȘEZAT MASA | 1.4.SPALAT VASE | 2.1.FACE ...

Achizițiile din nivelele superioare pe care le are deja elevul se vor scora cu 1, celelalte se lasă alb fiind obiectivele pentru anii următori. Se recomandă să se lucreze pe achizițiile corespunzătoare nivelelor următoare în cazul în care elevul îndeplinește toate achiziții din nivelul prezent (și cele anterioare).

Se pot face completări în grilă (în fiecare pagină) doar în coloanele: Data evaluării, Evaluare inițială, Evaluare finală, rubricile de Observații și Numele evaluatorilor. Restul celulelor din grile sunt blocate scrierii de acea va apărea o casetă de avertizare care se poate depăși printr-un clic pe butonul ok.

Este suficient de a se scrie datele de identificare a elevului doar pe prima pagină. Pe restul paginilor se vor completa automat.

Numele evaluatorilor se scriu pe fiecare pagină fiindcă aceștia pot diferi de la o evaluare la alta și nu există opțiunea de completare automată.

Școala:	x	
Elev:	y	**AUTONOMIE**
Clasa:	III	
Vârsta:	9	

În tabelul de început, în care se centralizează scorurile la itemi, se vor scrie doar datele evaluării (data se va scrie doar cu 8 cifre, despărțită de puncte: de exemplu pentru 9 Martie 2021 / 11 Decembrie 2021: 9.3.2021 / 11.12.2021 și va apăra în tabel ca 9.3.21,

sau 11.12.21, iar în tabelul pe ultima filă va apare automat data indicată în mod complet 09.03.2021 / 11.12.2021), restul tabelului se va completa automat în timp ce se vor scrie scorurile în coloanele de evaluare.

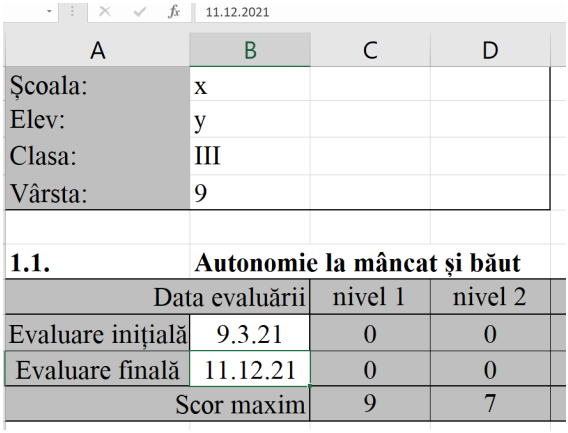

11.12.2021

A	B	C	D
Şcoala:	x		
Elev:	y		
Clasa:	III		
Vârsta:	9		
1.1.	**Autonomie la mâncat şi băut**		
	Data evaluării	nivel 1	nivel 2
Evaluare iniţială	9.3.21	0	0
Evaluare finală	11.12.21	0	0
	Scor maxim	9	7

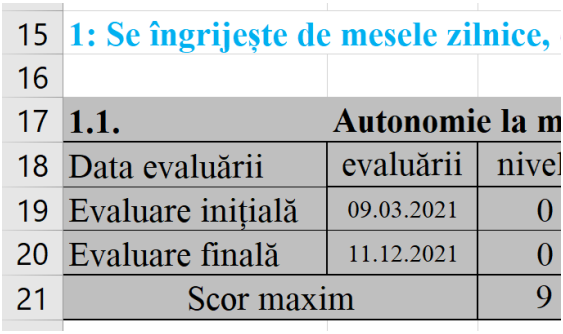

15	**1: Se îngrijeşte de mesele zilnice,**		
16			
17	**1.1.**	**Autonomie la m**	
18	Data evaluării	evaluării	nivel
19	Evaluare iniţială	09.03.2021	0
20	Evaluare finală	11.12.2021	0
21	Scor maxim		9

Aceste tabele centralizatoare, de la începutul fiecărei pagini, se găsesc și pe ultima pagină unde se vor completa, în totalitate, automat (datele de evaluare, scoruri).

Pe ultima pagină, absolut toate scorurile finale pentru fiecare competență se vor centraliza automat într-un alt tabel în partea de sus a paginii.

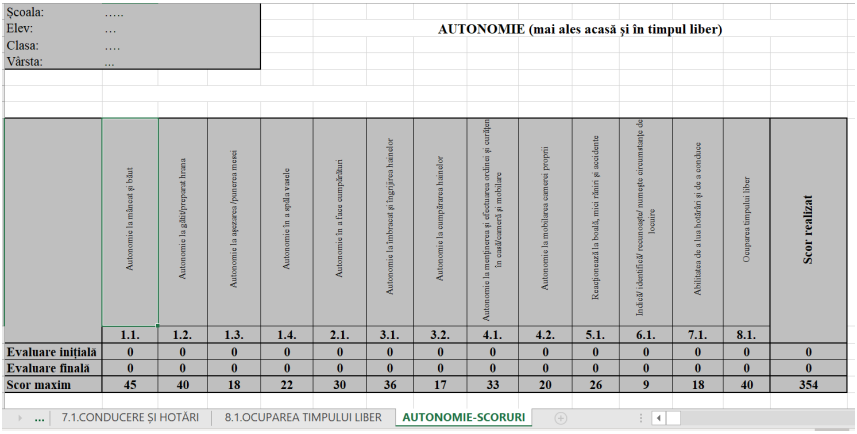

Școala: .....
Elev: ...
Clasa: ....
Vârsta: ...

AUTONOMIE (mai ales acasă și în timpul liber)

	Autonomie la mâncat și băut	Autonomie la gătit/preparat hrana	Autonomie la așezarea /punerea mesei	Autonomie în a spăla vasele	Autonomie în a face cumpărături	Autonomie la îmbracat și îngrijirea hainelor	Autonomie la cumpărarea hainelor	Autonomie la menținerea și efectuarea ordinei și curățeni în casă/cameră și mobilare	Autonomie la mobilarea camerei proprii	Reacționează la boală, mici răniri și accidente	Indică/ identifică/ recunoaște/ numește circumstanțe de locuire	Abilitatea de a lua hotărâri și de a conduce	Ocuparea timpului liber	**Scor realizat**
	1.1.	**1.2.**	**1.3.**	**1.4.**	**2.1.**	**3.1.**	**3.2.**	**4.1.**	**4.2.**	**5.1.**	**6.1.**	**7.1.**	**8.1.**	
Evaluare inițială	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Evaluare finală	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Scor maxim	**45**	**40**	**18**	**22**	**30**	**36**	**17**	**33**	**20**	**26**	**9**	**18**	**40**	**354**

... | 7.1.CONDUCERE ȘI HOTĂRI | 8.1.OCUPAREA TIMPULUI LIBER | AUTONOMIE-SCORURI

În dreptul fiecărui item se va nota una din variantele:

1- Dacă elevul realizează itemul, în totalitate individual, fără sprijin

0- Dacă nu realizează itemul sau dacă îl realizează parțial sau cu sprijin

x- dacă nu realizează itemul din cauza dizabilității/ domiciliului/ lipsei materialelor adaptate etc.

După cum indică și legenda de pe fiecare pagină, în funcție de ce se va scrie, după ce se apasă butonul *enter*, întregul rând se va colora într-o anumită culoare (verde sau roșu sau galben), indicând rapid, vizual, care este gradul de independență pe fiecare nivel în parte, pe fiecare competență în parte.

Competenţe	Nivel	Achiziţii	Evaluare iniţială	Evaluare finală	Obs.
1.1. Autonomie la mâncat şi băut	1	1) Acceptă mâncarea şi apa când i se oferă la orele de masă.	1		
		2) Mănâncă tot din gură înainte de a lua următoarea gură de mâncare.	1		
		3) Mănâncă şi bea fără să tuşească.	0		
		4) Indică faptul că îi este foame sau sete.	0		
		5) Bea singur dintr-o cană cu capac specială pentru copii mici.	0	1	
		6) Îşi ia singur farfuria şi cana din dulap etc.	x		*1
		7) Diferenţiază acţiunile muşcat, băut, înghiţit şi însuşirile fierbinte, cald, rece.	x		*2
		8) Diferenţiază însuşirile fierbinte, cald, rece.	x	1	*3
		9) Stă 5 minute liniştit şi drept în scaun în timpul mesei.	1		

Zero, respectiv roșu indică comportamentele imediat următoare de intervenție. Dacă pe itemii scorați cu 0 și marcați automat cu roșu, după o intervenție insistentă care să respecte ritmul de dezvoltare a elevului, la evaluare finală se constată că acesta realizează independent itemul pe care nu-l îndeplinea la evaluare inițială, rândul/itemul se va face automat verde după ce a fost notat cu 1 și s-a apăsat enter.

La evaluarea finală trebuie scorate din nou toate achiziții din nivelul evaluat, chiar și acele achiziții care au fost scorate ca însușite, ca să vedem dacă elevul încă le poate face fiindcă se știe că elevul poate face regres din variate motive.

	Autonomie la mâncat și băut	Autonomie la gătit/preparat hrana	Autonomie la așezarea /punerea mesei	Autonomie în a spăla vasele	Autonomie în a face cumpărături	Autonomie la îmbrăcat și îngrijirea hainelor	Autonomie la cumpărarea hainelor	Autonomie la menținerea și efectuarea ordinei și curățenie casă/cameră și mobilare	Autonomie la mobilarea camerei proprii	Reacționează la boală, mici răniri și accidente	Indică/ identifică/ recunoaște/ numește circumstanțe de locuire	Abilitatea de a lua hotărâri și de a conduce	Ocuparea timpului liber	Scor realizat
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	3.1.	3.2.	4.1.	4.2.	5.1.	6.1.	7.1.	8.1.	
Evaluare inițială	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Evaluare finală	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Scor maxim	45	40	18	22	30	36	17	33	20	26	9	18	40	354

1: Se îngrijește de mesele zilnice, de aplicarea de reguli aferente acestor lucruri și manierele de bună conduită.

1.1.	**Autonomie la mâncat și băut**													
Data evaluării	evaluării	nivel 1	nivel 2	nivel 3	nivel 4	nivel 5	nivel 6	nivel 7	nivel 8	nivel 9	nivel 10	nivel 11	nivel 12	**scor realizat**
Evaluare inițială	00.01.1900	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Evaluare finală	00.01.1900	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Scor maxim		9	7	6	5	3	4	5	2	2	2	0	0	45

... 7.1.CONDUCERE ȘI HOTĂRI | 8.1.OCUPAREA TIMPULUI LIBER | AUTONOMIE-SCORURI

Pentru itemii la care se scrie X și rândul se va colora în galben, următorul pas implică adaptarea mediului/instrumentelor/etc astfel încât elevul să ajungă să realizeze itemul independent. Important este să se noteze și observațiile legate de acest item în locul special destinat - în coloana „Obs". Se notează *1, *2, etc. iar observația cu același indicator va fi notată în careul de la finalul grilei.

6) Își ia singur farfuria și cana din dulap etc.	x		*1
7) Diferențiază acțiunile mușcat, băut, înghițit și însușirile fierbinte, cald, rece.	x		*2
8) Diferențiază însușirile fierbinte, cald, rece.	x	1	*3

Exemple de situații în care elevul nu poate îndeplini item-ul datorită dizabilității sau situației:

- Cuierul este pus prea sus și copilul nu poate ajunge ca să-și agațe geacă. Este nevoie de *adaptarea mediului* (exemplu: se montează/improvizează un cuier la înălțimea elevului).
- Nu poate scrie cu pix datorită problemelor motorii. Este nevoie de *adaptarea materialelor* (exemplu: se poate învăța să tipărească pe un laptop, cu mouse adaptat).
- Elevul este (încă) non-verbal și în imposibilitatea de a solicita ajutor. Este nevoie de *adaptarea activității (exemplu:* va fi învățat să ceară ajutor folosindu-se de un cartonaș cu pictogramă).

	8	1) Rade legumele moi pe răzătătoară. 2) Toarnă cafea și ceai într-o ceașcă.			
	9	1) Își ia o cantitate potrivită de mâncare dintr-o oală. 2) Utilizează un servețel și înțelege de ce trebuie să facă acest lucru.			
	10	1) Decojește cu cuțitul zimțat un măr, castravete (cuțit special, mai usor de utilizat de care nu poti răni). 2) Este atent când ia din oală sau alt recipient cu mâncare să rămână suficient și pentru ceilalți care trebuie să mănânce.			
	11	/			
	12	/			

*Observații: Nivel 1: *1 dulap cu farfurii și cana este prea sus, găsirea unui alt loc *2 necesar intervenție logopedică *3 introducerea pictogramelor cu aceste noțiuni

Evaluatori la
evaluarea inițială: _____
evaluarea finală:

1.1.MÂNCAT ȘI BĂUT | 1.2.PREPARAT HRANA | 1.3.AȘEZAT MASA | 1.4.SPALAT VASE | 2.1.FACE ...

Nota de final

Abordarea holistică și contextuală

Scopul final fiind o viață de adult cât mai independentă și activă conduce spre o abordare holistică și contextuală.

Holistică fiindcă privim și la viața din afara școlii (în familie, vecinătate și societate). Se recomandă să fie implicate toate persoanele care lucrează cu copilul: în clasă, în cabinet, specialiștii din școală dar, după caz, și din afara școlii, părinți (asistenți maternali) sau îngrijitori (când e necesar cu suport).

Contextuală fiindcă diferiți itemi pot fi însușiți mai ușor în contextul activității, cum ar fi:

- ✓ descălțatul la intrare în casă;
- ✓ îmbrăcarea și exercițiile fizice la ora de sport
- ✓ conduita la masă, în cantină;
- ✓ a face cumpărături și a opera cu banii la magazin;
- ✓ ștersul mesei la terminarea unei activități; etc.

Credem în posibilitatea elevilor cu deficiențe mintale și/sau deficiențe asociate de a fi responsabili și activi în propria viață, motiv pentru care oferim un suport, perfectibil bineînțeles, în procesul de educare adaptată.

Echipa de lucru:

Oana Monica Plaiu, psihopedagog

la Școala Gimnazială Specială Pașcani

și

Inge Jose Smelik, terapeut ocupațional și

președintele Fundației Ancora Salvării

CAPITOLUL al II-lea : GRILE SINTETICE DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE A ELEVILOR CU CES

- pe suport electronic -

MULT SUCCES!

Proiectul este implementat de Fundația Ancora Salvării și Școala Gimnazială Specială Pașcani
în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Iași.
Date contact: 0770 555 443, ancorasalvarii@yahoo.com

Mulțumirile noastre se duc către Institutul
Pedagogic, CED-Groep © din Rotterdam - Olanda, care ne-a pus la dispoziție modelul lor de grile sintetice de evaluare a nivelului de achiziții la elevii din învățământ special și special integrat.

9 786065 145535

Proiect finanțat prin: